

Naročnina
Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Ju-
goslaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp. peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D. večji oglaš
nad 45 mm višine
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
a pri večjem q
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka
in dneva po prežniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nebrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2992

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cerkveni
račun: Ljubljana št. ev. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajev št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Klic Duha

Cerkev praznuje danes praznik Duha svetega. To je tisti Duh, ki je uredil kaos, ločil svetlobo od teme in človeška srca na binkošti navdušil za delo na kraljestvu božjem. Ta duh tudi naš narod celo tisočletje vodi na njegovi poti k Bogu.

Duh božji je duh moči, modrosti in zmernosti — urejevalca ga imenuje sveto pismo. Pod modro vzgojo tega Duha je naš narod vzrastle v svojo polnoletnost kot narod pogumnih mož in požrtvovalnih žena, v trezno in zmerno ljudstvo, ki je visoko cenilo svoja izročila, svojo zgodovino trdega dela in trpljenja, pa se tem bolj strnilo v neločljivi vzajemnosti skupaj, čim več je imelo premagati notranjih ovir nebrzdane narave in škodljivih vplivov od zunaj. Postali smo krščanski slovenski narod, ki so vera, ljudski duh in etos pa narodno čustvovanje v njem z najintimnejšimi in najfinjšimi vezmi stskani skupaj v svojevrstno enoto. To mu je dajalo nepremagljivo moč, moč, ki izvira iz Duha božjega.

Ta Duh pa se je začel zadnje čase umikati drugim duhovom — nečistim silam, ki vejejo iz kaosa, ki se odevajo v lažni blesk čistih duhov, pa so rojeni iz teme. To ni več duh urejevalec, ampak duh razdiralec, ki skuša omajati in zrušiti podlage, na katere je zgrajeno življenje našega naroda. Ta duh se nam je predstavljal v tako očarujočih podobah, da so se včasih tudi naši najboljši možje dali od njega premotiti, misleč, da je treba biti »moderen«, »napreden«, »širokogrudeni« in iti z duhom časa, ki pa mnogokrat ni duh božji, ampak njegov protivec od začetka stvarstva. Po vplivu njegovih političnih in socialnih teorij in po njegovem pojmovanju življenja so propadli že mnogi narodi.

Nečista sila si je danes privzela podobo, ki ljudstvo zavaja po svoji megolilnosti, po nebroju lepih mask, ki si jih nadeva v svoje namene. Če kdo skuša strgati duhu časa eno izmed teh pisanih mask, da odkrije pod njo pravo spako očeta laži, ga razkriči trop demagogov, polizobražena množica in vsa družba častilcev mamona — naj že uživajo njegove blagode ali pa le po njih stegajo pohlepne roke — ko »reakcionarja«, »sovražnika ljudstva« ali vsaj »zastarelega«, ki spada v romantično ropotarnico srednjega veka. In vendar so vsi ti »napredneži« oni, ki se motijo, bodisi da so zapeljani ali zapeljivci ali oboje — zakaj resnična modrost je obenem stara modrost, na živi neprekinjenosti zgodovine sloni vsa resnična izobrazba, in le, kdor organično veže, ta ustvarja, je zapisal eden največjih duhov sodobja. Mi pa smo dolžni, da svojemu narodu polegemo z očj kopreno sodobne lažiprosve, da mu zopet napočijo prave binkošti pa da se prešine vnovič z Duhom božjim resnice. Nas vseh naloga je, da popolnoma preokrenemo pravec, v katerem plove naše življenje, časih od nas samih neopaženo!

Zato je treba Duha moči in poguma, ne samo listega, ki se drzne povedati istino ljudem, ampak se ne pomišlja povedati jo samemu sebi, ko spozna svojo lastno zmoto in napačno usmerjenost lastnega življenja. Marsikaj, kar smo v prvem nepremišljenem ogorčenju označili kot ne vem kakšno kulturno ali socialno reakcijo, je živa resnica, dočim našega duha oklepa dalje v svoje verige zmota, ki narode počasi vede v fizični in moralni razpad. Laž je na primer tista »dogma« o prvenstveni vlogi gospodarskih zakonov in gospodarskega položaja v življenju narodov, tako da smo začeli ne samo podcenjevati, ampak celo popolnoma tajiti resnično prvenstveni pomen religije in moralnih činiteljev pa narodnega duha in duha sploh v našem življenju. Strašna zmota je tista »racionalizacija« gospodarskega življenja in življenja sploh, ki jo oznanja in izjavi danes amerikanizem pod svojim čisto gmotnim vidikom, in posledice te »racionalizacije«, ki ni nobena racionalizacija (beseda prihaja od uma), ampak naravnost brezumje, se že danes v vsej svoji strahotnosti kažejo. Gospodarstvo naj se rentira, pa za koga? Za peščico nabobov, dočim bo večina ljudi, živih ljudi, sploh postala nepotrebna in odveč, ker rentabilni stroji čedalje bolj nadomeščajo predrago silo od Boga ustvarjenega človeka in ga ponižujejo v navadno blago, ki se vrže na smetišče, ko se več ne rabi. In v veliko laž so zapredeni po nazoru gospodarjev tudi milijoni hlapcev, ki iščejo sreče zopet le v čimbolj razviti produkciji zemeljskih dobrin brez večnega namena, ki ga življenju več ne priznavajo, brez blagode duše, ki išče Neskončnega, brez čednosti, ki edine krasijo in obogatujejo dušo in jo le v neprestani borbi s seboj in svetom Bogu približujejo, brez žrtev, odpovedi in trpljenja, brez podrejenosti v tisti hierarhični red družbe in dobrin pa osebnega dostojanstva in vrednosti, ki ga hoče sam Bog!

Čedaljebolj ta duh sebičnosti, pohlepnosti in nezmernosti pa moralne razvezanosti — veže samo gmotna korist in dobiček, ta pa z železnimi vezmi! — pronika tudi v naše ljudstvo, čeprav ga, hvala Bogu, v jedru še ni smrtno ranil. Ker je pa nevarnost, smo poklicani, da se ji pogumno postavimo v bran, žrtvujoč še tako priljubljene nazore. Narodu je treba reči, da ne sme od življenja zahtevati več kot je za pošteno življenje potrebno, da je treba štediti pa v skromnosti videti takó čednost duše kakor nujen pogoj občnosti potrebnega blagostanja; treba je povedati, da politika ni za konjunkturiste, da si z zlaganimi in neodkritosrčno mišljenimi gesli pripekulirajo osebne koristi, ampak da je zadeva duha, morale in značaja ter resničnega čuta za narodovo in ljudsko skupnost; moč človečnosti mora zmagati nad močjo visoke finance;

Nenadna vrnitev princa Karla v Romunijo

(Iz posebne izdaje »Slovenec« 7. jun. ob 12.)

Bukarešta, 7. junija. Bivši prestolonaslednik princ Carol je v petek 6. t. m. iznenadoma, čeprav nepričakovano, na letalu dospel v Bukarešto, kjer je takoj imel s predsednikom vlade Maniu in princem regentom Nikolajem sestanek. V celi državi vladata mir in red.

Princ Karol (v mlajših letih).

Bukarešta, 7. jun. Princ Carol je v petek ponoči v spremstvu svojih dveh pristašev Dimitrescu in Gatosei na francoskem letalu dospel v Cluj.

Nosil je uniformo romunskega letalskega oficirja. Na letališču v Cluju so ga sprejeli častniki romunske vojaške letalske službe, ki so bil očitno o njegovem prihodu že obveščeni in so ga čakali ter so ga ob prihodu najprisrčneje pozdravili.

Nato je bivši prestolonaslednik stopil na romunsko letalo, ki ga je, vođeno od pilotskega kapitana Oprischa, pripeljalo v Bukarešto. Prestolonaslednik Carol je v petek ob 10 ponoči pristal na letališču Baneasa pri Bukarešti.

Princ Carol se je takoj podal v grad Cotroceni. Tam ga je pričakoval polk vojakov, katerim je bil njegov prihod v Romunijo že znan. Bivši prestolonaslednik je pustil vojske pred seboj defilirati in je potem korakal med viharjimi hura-klici vojaštva proti dvoru. V vratih dvora ga je že pričakoval njegov brat princ regent Nikolaj, ga objel in poljubil ter pozdravil z najprisrčnejšimi besedami.

Prve vesti o predstoječem prihodu bivšega prestolonaslednika so bile že ob 7 zvečer razširjene po zbornici, ki je pravkar obravnavala zakon o advokaturi. Državni podtajnik za notranje zadeve je zašepetal ministru za pravosodje nekaj besed v uho. Minister je nato šel k predsedniku zbornice, ki je sejo takoj prekinil in

treba je zaupati v zdrave sile ljudstva, ne pa v diktat denarnih skupin ali pa slepe množice s svojimi neukročenimi množinskimi nagoni; treba nam je Duha, ki nas uči spoštovati lastno zgodovino, organično rast našega naroda, dediščino neporušljivih religioznih in etičnih vrednot, resnične kulture, ki pomeni požlahtnjevanje duše, ne pa brezdušno »izobraženost«; treba je obnoviti tisti živi pojem naroda, ki pod sodobno civilizacijo umira; religijo radostno doprinešenih žrtev, trdne medsebojne zvezanosti vseh članov naše ljudske družine v nasprotju z naukom onih, ki so ustvarili živalski pojem razreda, vere v moč Duha svetega, ki ga je poslal v naša srca sam Bog na dan rojstva krščanstva in krščanske kulture. Slovenski narod pa se vrni k preprosti skromnosti in treznosti življenja svojih očetov, k zdravim načelom svoje ljudske biti:

to je naš binkoštni pozdrav!

F. T.

razglasil, da se je princ Carol povrnil. Večina poslancev je vzklikala hura!

Zvečer ob 9 se je sestal ministrski svet, da se posvetuje o položaju, ki je nastal z vrnitvijo bivšega prestolonaslednika. Med tem je bil prestolonaslednik tudi že v resnici prispel v Romunijo. Med 10 ponoči v petek in 2 po polnoči v soboto je vladalo v vseh političnih krogih Bukarešte najživahnejše vrvenje in so se vršila mnoga posvetovanja.

Okoli polnoči se je zbrala seja liberalne stranke v stanovanju bivšega ministra za notranje in zun. zadeve Duca. Namen seje je bil, da liberalna stranka zavzame stališče napram vrnitvi. Zelo se je opazilo, da šef stranke sam, Vintila Brati-anu na seji ni bil navzoč, ker je pač nasprotnik bivšega prestolonaslednika. Danes ob 10 dopoldne se je zbral izvršilni odbor liberalne stranke.

Istčasno o polnoči se je podal minister za notranje zadeve Vajda Vojvod v spremstvu šefa policije Nicoleanu v kraljevi dvor, da napravi princu Carolu poset. Med tem je tudi predsednik vlade Maniu zapustil ministrski svet in se, spremljan od državnega tajnika Lugoseanu podal v Cotroceni, da poseti bivšega prestolonaslednika. Pri tem sestanku, ki je pa trajal le kratko časa, je bil navzoč tudi princ regent Nikolaj. Nato se je Maniu vrnil zopet v ministrski svet in tam o rezultatu svojega poseta poročal. Ministri so sklenili, da se v soboto dopoldne zopet sestanejo na sejo.

Kraljica-vdova Marija.

Danes v soboto ob 9 zjutraj se je podal v Cotroceni tudi general Avarescu, ki pa tam princa Carola ni videl, ampak je imel razgovor samo s princ-regentom Nikolajem.

Govori se, da se bo danes v soboto popoldne ob 5 sestala Narodna skupščina, ki sestoji iz zbornice in senata. V političnih krogih trdijo, da bo sedanji regent princ Nikolaj podal prostovoljno demisijo in da bo na njegovo mesto vstopil v regentski svet princ Carol. Princ Carol bo baje že popoldne v Narodni skupščini položil prisego kot član regentskega sveta.

V celi državi vlada med narodom veliko veselje in navdušenje.

To so prve vesti, ki smo jih prejeli od našega korespondenta že včeraj v soboto 7. t. m. dopoldne in jih objavili v posebni izdaji za Ljubljano. Sledeče novejši vesti sledijo na 4. koloni

Vlada v zadregi — Liberalci proti Karlu

Bukarešta, 7. jun. x. Ko je princ Karol izstopil iz letala, so ga sprejeli nekateri prijatelji, ki so bili natančno obveščeni o njegovem prihodu. Po prisrčnem pozdravu je odšel takoj k svojemu sinu, kralju Mihaelu, katerega je strastno poljubil. Nato se je Carol s svojimi prijatelji odpeljal k bratu, princu-regentu Nikolaju. Svoje matere, kraljice-vdove pa ni dobil, ker je po svojih položajnih odredbah že zapustila Bukarešto, da se poda k pasijonskim igram v Oberammergau. O polnoči

Kralj Mihael.

je prišel ministrski predsednik Maniu k princu Karlu, pri katerem je ostal nad eno uro. Nato se je sestal ministrski svet, ki je v času tega poročila ob 5.45 zjutraj še trajala.

V Bukareštu se ne ve nihče, kateri razlogi so napotili ministrskega predsednika Mania, da je privolil v takojšnji prihod bivšega prestolonaslednika. Liberalno stranko so dogodki popolnoma presenetili. Predsedstvo stranke je bilo nujno pozvano na sejo in se mora sedaj udati v neprijeten položaj, ker je še pred par dnevi inscenirala kampanjo proti Karlu, da bi s tem Maniu delala težkoče. Dasi se je vest o prihodu Karla v Bukarešto razširila že ponoči, ni v zgodnjih jutranjih urah še nikdo vedel nič točnega.

Bukarešta, 7. jun. y. Ministrski svet zboraže že od 9 dopoldne dalje neprestano, da najde primerno rešitev v Karlovem vprašanju; do sedaj pa ni mogel priti še do nobene odločitve, tako da bo velika narodna skupščina, ki je bila za 4. uro popoldne sklicana na slavnostno sejo, najbrže odgodena na jutri. Pred narodno skupščino se zbirajo ogromne množice ljudstva, galerije in diplomatske lože so gosto zasedene. Velike množice se premikajo po ulicah in demonstrirajo za Karla. Popoldne je prišel na sejo ministrskega sveta adjutant princesinje Helene, major Madare, ki je imel daljši razgovor z ministrskim predsednikom Maniom, potem pa se je zopet vrnil v palačo princesinje Helene. O vsebini tega razgovora se ne objavlja ničesar. Dopoldne je bil tudi ministrski predsednik Maniu pri regentskem svetu v dvorani avdienci. Domneva se, da bo ministrski svet šele pozno ponoči prispel do odločitve. Tudi pred ministrskim predsedništvom čakajo velike množice na odločitev. Princ Carol se nahaja še vedno v gradu Cotroceni. Poslopje liberalnega lista »Vitorul« in kluba liberalne stranke nista razobesila zastav, radi česar so Karlovi pristaši vdrli v hiše in izsilili, da so se razobesile zastave in nabil veliki plakat z napisom »Naj živi kralj Karol II.« Liberalci so pozneje ta plakat odstranili, zastave pa so pustili.

Karol bo proglašen za kralja?

Bukarešta, 7. junija. x. Kakor napovedujejo listi, se bo že danes vršila sodna razprava, da se razveljavi izrečena ločitev zakona princa Karla in princesinje Helene. Princ Carol bo obiskal svojo soprogo in svojega sina, kralja Mihaela, v njunem stalnem stanovanju. V veliki narodni skupščini, na kateri bosta združena

Slovenci!

1/4 srečke drž. razredne loterije — Štev. 96.428 je zadela 1.200.000 dinarjev — je prodala v Sloveniji najsrečnejša prodajalnica

A. Arnuš Antonijević, Beograd, Knez Mihajlova 46

Naročite takoj vsaj eno srečno številko!

senat in poslanska zbornica, se bo, kakor se govori, anuliral akt od 4. januarja glede detronizacije. Nato bo druga slavnostna seja obeh zbornic, na kateri bo Karol proglašen za romunskega kralja, ne pa za regenta, kakor se je prvotno mislilo. Karol bo takoj prisegel na ustavo in namerava izdati proklamacijo na narod.

Člani liberalne stranke so se tudi dopoldne sestali k seji. Bratianu in Duca sta izjavila, da liberalna stranka slejkoprej zavzema svoje znano stališče v ustavnem vprašanju ter da priznava in respektira akt od 4. januarja. Za ponedeljek je sklicana seja eksekutivnega glavnega odbora stranke, na kateri se bo ponovno razpravljalo o tem vprašanju. V tem smislu je tudi stranka objavila svoj komunike.

Princ Nikolaj.

Vlada se poveri generalu Presanu?

V političnih krogih se govori, da je verjetno, da bo odstopila vlada Mania in da se bo sestavil koncentracijski kabinet, na čigar čelo bo najbrže stopil general Presan, vrhovni poveljnik romunske vojske v svetovni vojni. V zvezi s tem je bila danes poklicana v Bukarešti cela vrsta uglednih političnih osebnosti, med njimi tudi profesor vseučilišča v Jassyju Jurij Bratianu, sin umrlega ministrskega predsednika Jonela Bratianu. Jurij Bratianu je danes dobil brzojavko, da pride v Bukarešto, ter se je že odpeljal z avtomobilom. Domneva se, da mu bo ponudeno mesto v koncentracijskem kabinetu.

Načelnik romunske narodne stranke, profesor Jorga, je danes izjavil, da po njegovem mnenju ni nobene ovire, da se ne bi izvolil Karol za regenta. Še tekom noči je princ Karol sprejel obisk več generalov, med njimi generala Presana, bivšega vojnega ministra, generala Cihowskega in generala Prodana.

Veliko navdušenje ljudstva za Karla

Bukarešta, 7. junija. V Bukarešti vlada popoln mir in red. Mesto je v zastavah. Tudi javna poslopja so razobesila zastave. Vojaštvo in orožništvo patrolirajo po ulicah, nikjer pa ni prišlo do nemirov. Tudi z dežele ni poročil o kakih nemirih. V Erdelju in Banatu vlada veliko navdušenje. Vsa večja mesta v Romuniji so v zastavah. Pričakuje se, da bo danes popoldne, ko bo princ Karol zapustil grad Cotroceni in odšel v parlament, množica prirajala velike ovacije.

Povratek je povzročil princ Nikolaj, ki se hoče oženiti z go. Dimitrescu

Dunaj, 7. jun. y. Po poročilu, ki izvira iz diplomatskih virov, se je princ Karol tako nenadoma vrnil v Romunijo zato, ker je princ-regent Nikolaj sklenil, da ne ostane več v regentskem svetu. Princ Nikolaj je imel resen konflikt z materjo, kraljico-vdovo in še resnejši konflikt, ker se hoče poročiti z gospo Saveanu, rojeno Dimitrescu-Tohan. On želi zato zapustiti Bukarešto in se nastaniti v Parizu. Kraljica-vdova Marija ga je z vsemi sredstvi hotela odvratiti od tega koraka. Kraljica-vdova Marija je bila že hudo prizadeta z zaroko princesinje Ileane z grofom Hochbergom. Da se ta zadeva pozabi, je odpotovala z Ileano v

Egipt, ko pa se je vrnila, je morala ugotoviti, da je zgubila ves vpliv na sina Nikolaja, kar se je pokazalo posebno s tem, da je princ Nikolaj spremenil dvorni protokol, po katerem se je kraljici-vdovi za vso bodočnost odkazalo tretje mesto in se njeno ime pri cerkvenih bogoslužjih ne bo več imenovalo. Razžaljena se je kraljica-vdova umaknila v svoj grad Balcic. Ko je slišala o pripravah, da se vrne Karol, pri čemer si je princ Nikolaj zagotovil sodelovanje vojske, je kraljica-vdova kot zadnje rešitev poskusila apelirati na rodbinskega šefa dinastije Hohenzolern-Sigmaringen, ki naj bi s svojim prijateljskim vplivom na princa Nikolaja in kot razsodnik v vseh bukareških rodbinskih sporih nastopil proti poroki princa Nikolaja z gospo Saveanu. Kot pretvezo za to pot je kraljica-vdova navedla obisk pri pasijonskih igrah v Oberammergau-u. Med tem pa je princ Nikolaj o svojih namerah obvestil ministrskega predsednika Maniu-a, ki mu je izjavil, da nima pravice, vmešavati se v privatno življenje princa ter da ga ne more ovirati, da bi izvršil katerikoli svoj osebni sklep. Njegovo mesto kot regent ne izključuje zakona z navadno državljanko, vendar pa je Nikolaj sklenil, da ne bo ostal dalje v Bukarešti.

Kaj pravi kraljica Marija?

Dunaj, 7. jun. x. Kraljica-vdova Marija je danes na potu v Oberammergau dospela na Dunaj, kjer jo je sprejel romunski odpravnik poslov dr. Sabarowski in jo obvestil o tem, da se je princ Karol vrnil v Bukarešto in bil navdušeno sprejet. Izjavila je, da jo ta vest, posebno pa navdušeni sprejem, kot mater zelo veseli. Ostala bo vedno na strani svojega naroda. Kraljica-vdova potuje v spremstvu svoje sestre, velike kneginje Cirila ruskega in ene dvorne dame.

München, 7. jun. y. Kraljica-vdova Marija je v spremstvu svoje sestre Viktorije, soproge ruskega pretendenta na prestol, velikega kneza Cirila dospela zvečer z Orient-ekspresom v München in se nastanila v Park-hotelu. Oficielnega sprejema ni bilo, ker potuje kraljica-vdova incognito. Vendar pa je bil pri prihodu med drugimi navzoč romunski poslanik iz Berlina dr. Tasca. Kakor doznava Vaš dopisnik, namerava kraljica-vdova ostati v Nemčiji približno mesec dni. Predvsem hoče obiskati grob svoje matere v Koburgu in sorodnike v Sigmaringenu. Že jutri se bo z avtomobilom odpeljala v Oberammergau. Pozneje bo morda obiskala tudi igre v Beyreuthu.

Romunija ostane zvesta svojim zaveznikom

Belgrad, 7. junija. u. Danes popoldne so prispeli v Belgrad vesti o nenadni vrnitvi princa Karla v Bukarešto. Vesti so izzvale živahno zanimanje, vendar pa se podčrtuje dejstvo, da ni pričakovati v Romuniji nobenih komplikacij z ozirom na znano priljubljenost princa Karla v širokih slojih vsega naroda. Prav tako je važno dejstvo, da ni pričakovati, kakor se zatrjuje na merodajnih mestih, nobenih sprememb, posebno ne kar se tiče romunske zunanje politike. Romunska zunanja politika bo ostala zvesta zaveznikstvu v mali antanti in njeni konstruktivni politiki v celi Evropi. V tem oziru so vse nasprotno kombinacije brez vsake podlage.

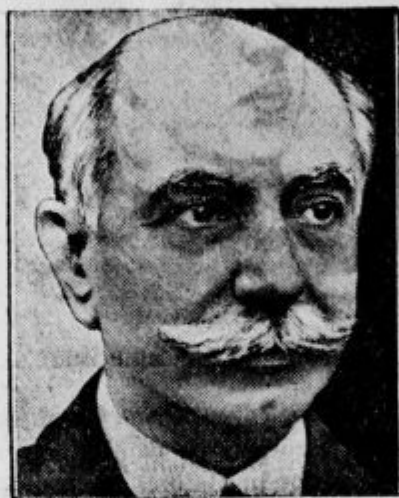
Z avtorizirane strani iz okolice kraljice se zagotavlja vašemu dopisniku, da pomenijo zadnji dogodki v Bukarešti povsem notranje-politično pomirjenje in da se tudi zunanje-politično ter predvsem gospodarsko-politično lahko presojajo ugodno. Princ Karol je takoj po svojem prihodu v Bukarešto našel direktno pot k svojemu bratu, regentu Nikolaju. Po sklicanju poslanske zbornice in senata se ministrski predsednik sedaj bavi s tem, da najde ustavno formulo za končnoveljavno bivanje Karla v Romuniji, ki naj prevzame regentstvo. Domneva se, da bo Nikolaj odstopil in da bo Karol tako dolgo prevzel regentstvo, dokler ne bo njegov sin, kralj Mihael zrel za prevzem vlade. Vsekakor se bo varoval legitimistični princip ter je upanje, da bodo s tem končana vsa dosedanja vznemirjenja in trenja.

Pariz, 7. junija. AA. Z ozirom na povratek princa Karola v Romunijo izraža jutrišnji »Temps« nado, da ne bo radi tega nastala v romunskem političnem življenju nobena večja težkoča. »Temps« pravi, da se vse politične stranke v Romuniji zavedajo, da je javni mir njihova najvažnejša skrb in da je treba z vsemi močmi delati na konsolidaciji velike Romunije, to predvsem radi tega, ker je Romunija sosed sovjetov in propagandi iz Moskve najbližja. Vse stranke morajo radi tega žrtvovati strankarske interese radi varnosti edinstva kraljevine.

Najnovejše vesti iz Bukarešte

Spričo negotovosti, ali naj Karol vstopi samo v regentski svet ali pa naj postane kralj, je vlada g. Maniu demisionirala in je novo vlado prevzel g. Mironescu, ki bo po narodni skupščini Karla proglasil za kralja

Bukarešta, 7. junija. x. Ministrski predsednik Maniu je danes zvečer ob 18.30 podal regentskemu svetu demisijo vse vlade, ker ministrski svet ni prišel do sporazumne odločitve, kakšno stališče naj zavzame nasproti princu Karlu, to je, ali naj vstopi v regentski svet, ali pa naj se proklamira za kralja. Od članov kabineta se jih je izjavilo 5 za to, da Karol vstopi v regentski svet, dočim jih je bilo 7 za to, da se proglasi za kralja. Spričo take nesoglasnosti se je Maniu odločil, da poda demisijo vlade. Regentski svet je takoj nato poveril sedanjemu zunanjemu ministru Mironescu sestavo nove vlade. Naloga nove vlade bo samo ta, da skliče veliko narodno skupščino v svrhu, da princa Karola proglasi za kralja. Domneva se, da bo po tem slovesnem aktu vlada Mironesca demisionirala, da da novemu kralju priliko, da sestavi svojo vlado. V političnih krogih vlada mnenje, da bo kralj zopet poveril sestavo nove vlade Maniu. Kabinet Mironesca je sestavljen tako:

Ministrski predsednik in zunanji minister Mironescu.

Notranji minister Popovici.
Vojni minister general Condeseu.
Trgovinski minister Mirto.
Prometni minister Halipa.
Pravosodni minister Lizeseu.
Poljedelski minister Mihalahe.
Minister za narodno blagostanje Joaniceseu.

Prosvetni minister Lugojanu.
Finančni minister Raduceanu.

Ob 21.30 zvečer je nova vlada prisegla regentskemu svetu. Velika narodna skupščina se bo najbrže sestala jutri dopoldne.

Mnenje inozemstva - Kraljica Marija se nastani na Čehoslovaškem?

Pariz, 7. junija. x. Niti na Qui d'Orsayu niti v romunskem poslanstvu v Parizu še ni do sedaj izbranih poročil o okolnostih Karlove vrnitve. Pariški listi so začasno še zelo rezervirani v svojih komentarjih. V zelo dolgih poročilih o dejanskem stanju ni nobene besede, s katerimi bi se vplivalo na francosko-romunske odnose ali na zunanjo politiko Romunije z ozirom na nepričakovano vrnitev princa Karla. Vendar pa so skoro vsi listi soglasnega mnenja, da ne gre za državni udar, ker so romunske stranke že dolgo vedele za vrnitev Karla in četudi niso vrnitve podpirale aktivno, vendar vedno niso storile nič, da bi jo preprečile. »Temps« izraža mnenje, da bivanje princa Karla v inozemstvu sicer ni bilo primerljivo, da bi zvišalo njegovo popularnost v Romuniji, vendar je treba še počakati na podrobnosti o njegovi vrnitvi in na ozadje, preden je mogoče ustvariti sodbo o novem položaju romunske notranje politike. »Journal« je poslal v Romunijo posebnega poročevalca, ki javlja, da razpoloženje za Karla nikakor ni neugodno ter je mnenja, da bi niti v narodu niti v diplomatskih krogih ne sprejeli v neugodnem smislu vstopa princa v regentski svet ali pa celo, da zopet zasede prestol, kljub temu, da se mu je 1. 1924. formalno odpovedal.

Praga, 7. jun. Praški uradni krogi niso bili iznenadeni radi vrnitve princa Karola, ker so bili na to neoficijno že pripravljeni. Odkritost se veselijo, da se je izvršila vrnitev Karla brez notranjih pretresljajev, ne ve se pa, ali bo Karol imenovan za člana regentskega sveta ali pa ga bodo restavrirali v legitimne vladarske pravice. Vrnitev Karla pa je notranje-politična stvar Romunije, v katero se dru-

gi ne morejo vmešavati. Zeleti pa je, da bi se to vprašanje uredilo končnoveljavno. Zdi se, da je rešitev, kakor se pripravlja sedaj, najboljša. Češki listi objavljajo te vesti z velikimi črkami in izražajo upanje, da bo vrnitev Karla pripomogla k notranjepolitični očvrstitvi Romunije. Češki listi tudi javljajo, da se bo kraljica-vdova Marija nastanila na Čehoslovaškem. Verjetno je, da se bo radi novega položaja v Romuniji na novo odgodila konferenca male antante, ki je določena na 25. junija v Tatri.

London, 7. jun. x. V tukajšnjih političnih in diplomatskih krogih se zelo rezervirano izražajo o vrnitvi princa Karola. Že več mesecev so bili v Londonu informirani o tem, da se ministrski predsednik Maniu prizadeva, odstraniti konflikte v romunski kraljevski rodbini in pripraviti vrnitev princa Karla, če ne na prestol, pa vsaj, da pride do normalnega položaja v državi. V Londonu hočejo očitno počakati, ali bo vrnitev princa Karla ostala brez notranjih nemirov in političnih homatij, preden bodo v kakršnikoli obliki zavzeli o tem stališče. Vsi listi pišejo o stvari brez komentarjev in naglašajo, da so dobili o dogodkih iz Romunije samo cenzurirana poročila.

Odstopivši ministrski predsednik Maniu.

Curriculum vitae princa Karola

Princ Karol se je rodil leta 1893. kot prvorojenec kralja Ferdinanda I. in kraljice Marije. Svojo mladost je preživel pod varstvom svojega starega strica pokojnega kralja Karela I., katerega lahko imenujemo ustanovitelja kraljestva Romunije sploh, ker so se vsi važnejši dogodki pri zgraditvi nove kraljevine izvršili pod njegovo vladovino, ki je trajala skoro pol stoletja. Njegov profesor pa je bil znani romunski učenjak, ki uživa mednarodni sloves, profesor Nikola Jorga, ki je član senata.

Najbolj se je mladi prestolonaslednik zanimal za vojaške zadeve, v prvi vrsti za letalstvo in je vse svoje moči posvetil razširitvi romunskega zrakoplovstva. V svetovni vojni je bil odločno na strani zaveznikov. Ni pretrirano, če se reče, da je njemu pripisovati velike zasluge, da se je Romunija takoj odločila za pristop na stran zaveznikov. S svojimi sposobnostmi na polju strategije je princ Karol med svetovno svetovno vojno storil velike usluge zavezniskim armadam.

Princ Karol je izredno priljubljen pri vseh krogih, posebno v širokih ljudskih masah in posebno v armadi. Med vojno se je poročil s hčerko generala Lambrina in sicer tajno. Ta zakon pa je bil pozneje razveljavljen. Dne 4. januarja l. 1926. pa je dal princ Karol ostavko na prestolonasledništvo. Njegov odstop, kakor tudi odobritev njegovega pokojnega očeta kralja Ferdinanda je parlament sprejel.

Pozneje je princ Karol živel v Parizu in Londonu. Večkrat je skušal vrniti se. Liberalna vlada pa je vedno vsak tak poskus udušila. Zdi se pa, da je bila vlada g. Mania bolj naklonjena temu načrtu. Po sedanjem uspehu sodeč, ga tudi podpira v njegovih stremeljenjih.

Mladi kralj Mihael

Bukarešta, 7. junija. y. Mladi romunski kralj Mihael je živel do sedaj v veri, da njegov oče, princ Karol potuje po morju. Ko je zadnjič opazoval v kinematografu potop »Titanica«, je bil zelo razburjen in pravil, da se boji, da ne bi pri taki katastrofi ponesrečil tudi njegov oče. Te dni mu je stric, princ Nikolaj podaril avtomobil, vendar nikakor ni hotel verjeti, da je to stričevo darilo, temveč je bil trdno prepričan, da mu je avtomobil podaril oče.

Politične novice se nadaljujejo na 8. strani.